

УКРАЇНА

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Н А К А З

від 13 лютого 2024 р.

Чернігів

№ 38

***Про підсумки I туру
Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів
музейів закладів освіти «Край, в якому
я живу» у 2023/2024 навчальному році***

За результатами I туру Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів музейів закладів освіти «Край, в якому я живу» у 2023/2024 навчальному році (далі – I тур Конкурсу), на підставі рішення журі (зведені протоколи I туру Конкурсу від 18 січня 2024 року), з метою розвитку музейної справи в закладах освіти

н а к а з у ю:

1. Комунальному позашкільному навчальному закладу «Центр національно-патріотичного виховання, туризму та краєзнавства учнівської молоді» (директор Петро Степовик) здійснити нагородження відповідно до списків, що додаються:

1) переможців I туру Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів музейів закладів освіти «Край, в якому я живу» у 2023/2024 навчальному році, згідно з додатком 1;

2) призерів I туру Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів музейів закладів освіти «Край, в якому я живу» у 2023/2024 навчальному році, згідно з додатком 2;

2. Інформацію про підсумки I туру Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів музейів закладів освіти «Край, в якому я живу» у 2023/2024 навчальному році, згідно з додатком 3, взяти до уваги.

4. У порядку рекомендацій органам управління освітою органів місцевого самоврядування:

1) проаналізувати підсумки участі здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти у I турі Конкурсу;

2) сприяти участі переможців I туру в II турі Конкурсу в онлайн-режимі.

5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника начальника Управління освіти і науки обласної державної адміністрації – начальника відділу загальної середньої та корекційної освіти Олену Соронович.

Начальник

Юрій МУЗИКА

Додаток 1

до наказу Управління освіти і
науки Чернігівської
облдержадміністрації

від 13.02.2024 № 38

Список переможців
I туру Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів музеїв закладів освіти
«Край, в якому я живу» у 2023/2024 навчальному році

№ з/п	Виконавець	Музей закладу освіти	Назва екскурсії
Профіль: історичний (широкий історичний)			
1	Срібна Єлизавета	Музей історії рідного краю спеціалізованої загальноосвітньої середньої школи № 1 з поглибленим вивченням іноземних мов м. Чернігова	Чернігів древній став понад Десною
Профіль: мистецький			
1	Творча група екскурсиводів	Музей-галерея Пісківського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів імені П. Г. Тичини Бобровицької міської ради Чернігівської області	Мистецтво – це чарівний світ краси

Директор комунального позашкільного
навчального закладу
«Центр національно-патріотичного
виховання, туризму та краєзнавства
учнівської молоді»

Петро СТЕПОВИК

Додаток 2

до наказу Управління освіти і науки Чернігівської облдержадміністрації

від 13.02.2024 № 38

Список призерів
I туру Всеукраїнського конкурсу екскурсиводів музеїв закладів освіти
«Край, в якому я живу» у 2023/2024 навчальному році

№ з/п	Зайняте місце	Виконавці	Музей закладу освіти	Назва екскурсії
Профіль: історичний (широкий історичний)				
1	II	Чигринець Інна	Музей «Історія села Чемер» Чемерського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Кіптівської сільської ради Чернігівської області	Чемер: від минулого до сьогодення
2	II	Група екскурсиводів 6-9 класів	Музей «Історія Лісковиці» Чернігівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 Чернігівської міської ради Чернігівської області	Лісковиця – історичний центр давнього Чернігова
3	II	Група екскурсиводів	Історико-краєзнавчий музей Бобровицького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 1 Бобровицької міської ради Чернігівської області	Історичними стежками рідного краю
4	III	Юні екскурсиводи 5 класу	Історико-краєзнавчий музей Носівської гімназії № 3 Носівської міської ради Чернігівської області	Перегортає пам'ять сторінки
5	III	Творча група екскурсиводів «Музейна	Музей «Пам'ять» Галайбинської гімназії Височанської сільської ради	Криниці пам'яті

		справа»	Ніжинського району Чернігівської області	
6	III	Звольська Анастасія, Набок Ярина	Історико-краєзнавчий музей Ядугинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Борзнянської міської ради Чернігівської області	Історія села Ядуги
7	III	Опанасенко Вероніка	Музей доблесті і слави Чернігівщини Чернігівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 29 Чернігівської міської ради Чернігівської області	Боремось ми, боролись наші предки

Директор комунального позашкільного
навчального закладу
«Центр національно-патріотичного
виховання, туризму та краєзнавства
учнівської молоді»

Петро СТЕПОВИК

Додаток 3

до наказу Управління освіти і
науки Чернігівської
облдержадміністрації

від 13.02.2024 № 38

Інформація
про підсумки I туру Всеукраїнського конкурсу екскурсоводів музеїв закладів
освіти «Край, в якому я живу»
у 2023/2024 навчальному році

На I тур Всеукраїнського конкурсу екскурсоводів музеїв закладів освіти «Край, в якому я живу» у 2023/2024 навчальному році представлено матеріали 13 музеїв історичного (широкого історичного) та мистецького профілів закладів загальної середньої освіти Бобровицької, Борзнянської, Чернігівської міських рад, Дмитрівської, Срібнянської селищних рад та Височанської, Іванівської, Кіптівської сільських рад.

Учасники подали на конкурс розробки екскурсій у друкованому вигляді та презентації до них на електронних носіях. Надані матеріали в цілому відповідають вимогам Умов проведення конкурсу.

Серед недоліків текстового опису деяких оглядових екскурсій – відсутність посилань у тексті на відповідні слайди презентації, переліку використаних джерел та літератури, форм роботи із залучення музейних предметів до музею. В тексті деяких розробок екскурсій відсутні запитання до слухачів, які допомагають активізувати увагу, закріпити інформацію про почуте і побачене під час екскурсії. У частині презентацій до оглядових екскурсій не дотримано вимог щодо їх чіткої відповідності текстовому опису екскурсії, наявності авторства наданих фотографій, переліку джерел та літератури.

Роботи переможців і призерів I туру конкурсу відрізняються повнотою та відповідністю наданої інформації, досконалим розкриттям змісту музейних експозицій, виховної спрямованості їх розділів, форм і засобів залучення експонатів та популяризації музейних колекцій.

Так, розробка екскурсії «Чернігів древній став понад Десною», здобувача освіти 10-Є класу екскурсовода музею «Історія рідного краю» спеціалізованої загальноосвітньої середньої школи № 1 з поглибленим вивченням іноземних мов м. Чернігова Срібної Єлизавети (керівник Баржак Наталія Іванівна), яка стала переможцем серед екскурсоводів музеїв історичного (широкого історичного) профілю, надає можливість дізнатися не лише про найдавніше минуле Чернігівщини, розвиток ремесел та промислів, побут та традиції мешканців міста, нелегкий героїчний шлях, який пройшли наші діди і прадіди, але й про сучасні

історичні події – Революцію гідності та російсько-українську війну. В експозиції представлено шеврони військових підрозділів, які брали участь у битві за Чернігів у лютому-березні 2024 року, уламки ворожих снарядів, світлини, що демонструють масштаби руйнувань міста.

Оглядова екскурсія «Мистецтво – це чарівний світ краси» творчої групи екскурсоводів музею-галереї Пісківського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів імені П. Г. Тичини Бобровицької міської ради Чернігівської області (керівник Чуб Ніна Іванівна), яка стала переможцем серед екскурсоводів музеїв мистецького профілю, формує у відвідувачів яскраве уявлення про різні види художнього мистецтва від найпростіших, таких як витинанка та сепія до народної картинки, петриківського розпису, монотипії, гравюри. Предметом особливої гордості музею-галереї є картини земляка Павла Тичини, який окрім віршування, мав неабиякий талант до малювання.

В оглядовій екскурсії «Чемер: від минулого до сьогодення» здобувача освіти 11 класу екскурсовода музею «Історія села Чемер» Чемерського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Кіптівської сільської ради Чернігівської області Чигринець Інни (керівник Каплун Ольга Миколаївна), яка посіла II місце серед екскурсоводів музеїв історичного (широкого історичного) профілю, висвітлюються цікаві сторінки історії рідного села, серед яких – захоплююча розповідь про двох відомих земляків: Олексія Розума, який у Чемері навчався грамоті, співав у церковному хорі, звідки і потрапив у 1831 році в Петербург та актора Олексія Петренка, який завжди говорив: «Я гордий, що народився в Україні».

Розробка екскурсії «Лісковиця - історичний центр давнього Чернігова» групи екскурсоводів 6-9 класів музею «Історія Лісковиці» Чернігівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 Чернігівської міської ради Чернігівської області (керівник Яцина Ірина Вікторівна), яка посіла II місце серед екскурсоводів музеїв історичного (широкого історичного) профілю, розповідає про історію одного із найстаріших мікрорайонів міста Чернігова – Лісковицю, на території якої розташована школа. Відвідувачі музею мають унікальну можливість отримати цікаві відомості про багатьох видатних діячів, життя яких було пов'язане з Лісковицею, познайомитись з побутом місцевих жителів та сторічною історією школи.

Оглядова екскурсія «Історичними стежками рідного краю» групи екскурсоводів історико-краєзнавчого музею Бобровицького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 1 Бобровицької міської ради Чернігівської області (керівник Ручка Ірина Віталіївна), яка посіла II місце серед екскурсоводів музеїв історичного (широкого історичного) профілю, знайомить з подіями Другої світовою війни, героїзмом жителів Бобровиці, рухом спротиву українських патріотів – вояків УПА, в лавах яких перебували уродженці Чернігівщини. Крім того, юні екскурсоводи з любов'ю та гордістю розповідають про історію та

сьогодення рідної школи, її вчителів, а також про колишніх учнів; які зараз героїчно захищають Україну від російського агресора.

З історією Носівщини з найдавніших часів до сьогодення знайомить нас оглядова екскурсія «Перегортає пам'ять сторінки» юних екскурсоводів 5 класу історико-краєзнавчого музею Носівської гімназії № 3 Носівської міської ради Чернігівської області (керівники: Хоменко Надія Олександрівна, Згода Валентина Миколаївна), які посіли III місце серед екскурсоводів музеїв історичного (широкого історичного) профілю. Відвідувачі музею мають можливість оглянути історичні пам'ятки від періоду палеоліту до періоду козаччини та нашого часу. Частина експозиції музею присвячена історії рідної школи, вчителям та випускникам, життю видатних людей Носівки та сучасникам, які боронять рідну землю у війні з російськими загарбниками.

Розробка екскурсії «Криниці пам'яті» творчої групи екскурсоводів «Музейна справа» музею «Пам'ять» Галайбинської гімназії Височанської сільської ради Ніжинського району Чернігівської області (керівник Пилипенко Тетяна Андріївна), яка посіла III місце серед екскурсоводів музеїв історичного (широкого історичного) профілю, висвітлює історичне минуле та природу рідного села, давній селянський побут, історію одного з найдавніших і найбільших родів села, з якого походить багато відомих людей. Окрема кімната музею відтворює українську селянську хату XIX – початку XX ст. Частиною музею займають експонати, присвячені подіям Другої світової війни та історії Галайбинської школи. Сучасна історія України відображена в розділах «Наші земляки в АТО» та «Російсько-українська війна», присвячених пам'яті земляків, які загинули захищаючи рідну землю.

Оглядова екскурсія «Історія села Ядути» здобувачів освіти 8 класу екскурсоводів історико-краєзнавчого музею Ядутинської загальноосвітньої школи I-III ступенів Борзнянської міської ради Чернігівської області Звольської Анастасії та Набок Ярини (керівник Поправка Надія Володимирівна), які посіли III місце серед екскурсоводів музеїв історичного (широкого історичного) профілю, знайомить з численними археологічними знахідками, предметами побуту, якими користувалися наші земляки в XIX-XX століттях, фрагментами української світлиці. Юні екскурсоводи музею цікаво розповідають про походження назви села, його перші письмові згадки в історичних джерелах, історію села періоду XX століття – проведення колективізації, участь односельців у Другій світовій війні, історію рідної школи та її випускників.

Про активну діяльність з дослідження та збереження історичної спадщини рідного краю, патріотичного виховання учнівської молоді свідчить розробка оглядової екскурсії «Боремось ми, боролись наші предки» учениці 7-В класу екскурсовода музею доблесті і слави Чернігівщини Чернігівської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 29 Чернігівської міської ради Чернігівської області Опанасенко Вероніки (керівник Кашпур Людмила Олександрівна), яка посіла III місце серед екскурсоводів музеїв історичного

(широкого історичного) профілю. Відвідувачі мають можливість ознайомитись з такими експозиційними розділами музею як «Славетний край», «Місто пам'ятає», «Війна 1939-1945 років», «Корюківська трагедія», «Космонавти-чернігівці», «Пекло Чорнобиля», «Герої не вмирають».

Матеріали, представлені на I тур конкурсу, свідчать про системний підхід керівників закладів освіти області, завідувачів музеїв щодо визначення місця музейного середовища у формуванні змісту освітнього процесу, залучення учнівської молоді, музейного активу до пошукової та екскурсійної роботи.

Проведення конкурсу сприяє вихованню в учнівській молоді любові до рідного краю, бережливого ставлення до історико-культурної та духовної спадщини українського народу, удосконаленню змісту, форм і засобів музейної роботи в закладах освіти області.

Директор комунального позашкільного
навчального закладу
«Центр національно-патріотичного
виховання, туризму та краєзнавства
учнівської молоді»

Петро СТЕПОВИК